

กรณีทอสังก้าชไทย - พม่า กับ กลุ่มอนุรักษ์กาญจนบุรี อำเภอทองผาภูมิ จังหวัดกาญจนบุรี

การรวมตัว	กลุ่มอนุรักษ์กาญจนบุรีร่วมกับพันธมิตรต่างๆ เช่น กลุ่มนักศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อม และสิทธิมนุษยชน ร่วมกันคัดค้านและต่อต้านการวางแนวทอสังก้าช โดยมีนักเคลื่อนไหวคนสำคัญ คือ ส.ศิวรักษ์ (สุลักษณ์ ศิวรักษ์) นายพิภพ ธงไชยร่วมด้วย มีการให้ข้อมูลกับสังคมถึงอีกความจริงอีกด้านหนึ่งของโครงการ เช่น โครงการทอสังก้าชผ่านการอนุมัติแบบลัดขั้นตอน ผิดพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 มีการอนุมัติโครงการไปก่อนแล้วศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามหลัง, การศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ใช้เวลาน้อยเกินไป จะเกิดผลกระทบต่อสัตว์หายากเช่น ค้างคาวกิตติ ที่มีขนาดเล็กที่สุดในโลกและมีที่เดียวอยู่ในแนวทอสังก้าช ปูราซินีที่พบแห่งเดียวในโลกและมีถิ่นอาศัยในบริเวณแนวทอสังก้าช เป็นต้น
คู่กรณี	บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นโครงการร่วมทุนระหว่าง บริษัท โทเทิล ของฝรั่งเศส (ร้อยละ 31.24) บริษัทยูนิแคลของสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 28.26) บริษัท ปตท. สำรวจและผลิตปิโตรเลียม (ร้อยละ 25.5) และบริษัทน้ำมันและก๊าซแห่งสหภาพพม่า (ร้อยละ 15)
ปีที่เกิดเหตุการณ์	พ.ศ. 2539
ประเด็นเคลื่อนไหว	1. ปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนของชนกลุ่มน้อยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการด้านประเทศสหภาพพม่า 2. ปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากการวางทอสังก้าชผ่านผืนป่าอนุรักษ์ และป่าลุ่ม น้ำ ชั้น 1 เอ ที่เป็นป่าต้นน้ำในฝั่งไทย (อุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ)
ปฏิบัติการ	1. กลุ่มอนุรักษ์กาญจนบุรีร่วมกับพันธมิตรต่าง ๆ เช่น กลุ่มนักศึกษา และองค์กรพัฒนาเอกชนด้านสิ่งแวดล้อมและสิทธิมนุษยชน ใช้มาตรการปิดป่าโดยเข้ามาพักแรมในป่าขวางทางแนววางทอสังก้าช ซึ่งมีนักเคลื่อนไหวคนสำคัญ คือ ส.ศิวรักษ์ (สุลักษณ์ ศิวรักษ์) ร่วมด้วย (21 ธันวาคม พ.ศ. 2540) 2. รัฐบาลนายชวน หลีกภัย ได้สั่งระงับการวางทอเป็นเวลา 10 วัน และให้ฝ่ายที่คัดค้านถอยออกจากแนววางทอ ก่อนจะทำการแต่งตั้งคณะกรรมการแห่งชาติเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งทอสังก้าช มารับฟังข้อมูลจากทั้ง 2 ฝ่าย และสรุปเรื่องทั้งหมดนำเสนอต่อรัฐบาลเพื่อทำการตัดสินใจว่าจะดำเนินโครงการนี้ต่อไปอย่างไร โดยคณะกรรมการชุดนี้มีนายอานันท์ ปันยารชุน เป็นประธาน และผู้ที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในสังคมอีกหลายคน โดยใช้เวลารับฟังตั้งแต่วันที่ 14 - 18 กุมภาพันธ์ หลังจากใช้เวลา 5 วันในการรับฟังคณะกรรมการฯ สรุปว่า โครงการมีความไม่โปร่งใส ประชาชนมีสิทธิในการรับรู้ข้อมูล และมีสิทธิในการคัดค้านอย่างสงบสันติ ผู้รับผิดชอบโครงการไม่ได้ให้ความสำคัญกับปัญหาต่างๆ อย่างรอบด้าน (12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541) 3. นายชวน หลีกภัย นายกรัฐมนตรี ได้สั่งการให้ทำการวางทอสังก้าชต่อไปได้ในวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2541 ทำให้ ส.ศิวรักษ์ เดินทางเข้าไปนอนขวางทางทอสังก้าชอีกครั้ง ก่อนจะถูกจับกุมในวันที่ 6 มีนาคม พ.ศ. 2541

ผลลัพธ์ บริษัท ปตท.สามารถขึ้นโครงการได้ และศาลอาญายกฟ้อง ส.ศิริรักษ์ ในการขัดโครงการวางท่อก๊าซไทย - พม่า เมื่อปี พ.ศ. 2541

แหล่งอ้างอิง manager.co.th/ kpi.ac.th/ [ryt9.com/kpi.ac.th/](http://manager.co.th/ryt9.com/kpi.ac.th/)
suchons.wordpress.com/kpi.ac.th

การจัดลำดับตามขั้นตอนของ four stage of social movements

